

ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ В ГЪРЦИЯ – КОРУПЦИЯ, КЛИЕНТЕЛИЗЪМ И СЛАБОСТИ В СИСТЕМАТА НА ДОБРОТО УПРАВЛЕНИЕ

Йоанис Яковидис¹, PhD, Дирекция за средно образование в Иматия, Верия (Гърция)

Резюме

В този доклад ще представим само някои от основните слабости на гръцката публична администрация, които я правят проблематична, и показват, че ще бъде трудно да се върне към нормалното състояние. Избирателите знаят, че корупцията е тясно свързана с функционирането на администрацията и търсят отговорност от партиите и съставените от тях правителства. Проучванията показват, че грабежът на държавни ресурси корелира със структурата и функционирането на партиите.

PUBLIC ADMINISTRATION IN GREECE – CORRUPTION, CLIENTELISM AND WEAKNESSES IN THE GOOD GOVERNANCE SYSTEM

Ioannis G. Iakovidis², PhD, Directorate of Secondary Education of Imathia, Veria (Greece)

Abstract

This article presents only some of the main weaknesses of the Greek public administration that make it problematic and show that it will be difficult to return to normal. Voters know that corruption is closely linked to the functioning of the administration and seek accountability from parties and the governments they form. Studies show that the plunder of state resources correlates with the structure and functioning of parties.

Избирателите знаят, че корупцията е тясно свързана с функционирането на администрацията и търсят отговорност от партиите и съставените от тях правителства. Проучванията показват, че грабежът на държавни ресурси корелира със структурата и функционирането на партиите (Музелис, 2005 [Muzelis, 2005]).

Според Световната банка, корупцията е «използване на публична власт за лично облагодетелстване». В публичния сектор и администрация корупцията е насочена към получаване на лична облага за сметка на обществен интерес. Като злоупотреба с и нарушаване на начина за упражняване на държавната власт, корупцията изглежда

¹ Йоанис Яковидис е доктор по Политически науки (Публична администрация). Защи́тава дисертация в Катедра „Публична администрация“ към Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Работи в Дирекция за средно образование в Иматия, Верия (Гърция).

² Ioannis G. Iakovidis - Directorate of Secondary Education of Imathia, Veria (Greece). Iakovidis holds a PhD in Political Science (Public Administration) from the Department of Public Administration at the Faculty of Philosophy at Sofia University “St. Kliment Ohridski”.

неразделна част от работата на държавната администрация, общ съпътстващ властта феномен. Тя е продукт на и поражда нарушения в политическата система, в социалната и икономическа структура на дадена страна. Тя ерозира важни държавни структури, бавно, но постоянно намалява ефективността им, компрометираща върховенството на закона и поставя под въпрос общественото доверие в политическата система.

Корупцията все пак не е самостоятелна променлива, а функция на много други системни несъвършенства на политическата, правната и административна среда. Според Контогиоргис (2005 [Kontogiorgis, 2005]) корупцията е сложен феномен, който се разкрива в морала и политиката. За да си запази морала си, отделният човек, в изпълнението на обществени роли, трябва сам да поеме морален ангажимент към обществото, приближавайки се до идеала за етично поведение.

Политическият подход към корупцията се съсредоточава върху отношенията между избирателя и политика, който поема управлението, властта, като представител на избирателя или като назначен от последния служител. Проблемът възниква, когато представителят или друг избранник, действа така, сякаш той и неговите «приятели» са бенефициент на политиката.

Корупцията обхваща различни форми на престъпна практика - поле за изява на незаконно и криминално поведение на хора, ангажирани в обществена или политическа структура. Според определението за корупция, дадено от Европейския съвет «корупцията е търсене, предлагане, приемане, доставка, пряко или косвено, подарък или друга неадекватна полза, което засяга надлежното изпълнение на задължението или необходимото поведение на получателя на подаръка или неадекватната полза или обещание за такава облага» (Райку, 2006 [Rayku, 2006]). Политическата корупция насърчава индивидуализма за сметка на поетите обществени задачи и функции. На гръцки това се нарича «μετριοκρατία» (метриократия, на английски се превежда като mediocracy, власт на посредствеността). Тя «помага» за запазването и разширяването на индивидуални или корпоративни интереси (Серафетаниду, 2005 [Serafetanidu, 2005]).

«Подкуп» на гръцки всекидневен език е «торбичка». Когато някой иска да получи по-добро обслужване, се казва, че дава «торбичка» с цената за него. В Интернет портала «Edosafakelaki», т.е. «дадох торбичка» всеки може да «качи» личен случай на търсене/даване на подкуп. Там има данни за броя на жалбите за поискани/дадени подкупи, техните общи и средни суми.³ Досега⁴ на сайта са качени 1.746 анонимни и 14 поименни жалби за «торбички», като общата сума от всички докладвани е 5.262.187 евро⁵. Един друг портал с подобно съдържание е «Прозрачност сега»⁶ на Асоциацията «Прозрачност без граници - Гърция» (Transparency International-TI-Greece). Според проучване на TI от 2007 г., т.е. преди кризата, 72% от анкетиранияте виждат обширна корупция и корупционни практики.⁷ Данните сочат, че в навечерието и по време на кризата с държавния дълг от

³Виж Приложение 1

⁴ Данните са към ноември 2018 г.

⁵Виж: <http://www.edosafakelaki.org/reports-per-department-достъп-12/7/2014>, размерът на средния подкуп излиза според тези данни около 3 хил. евро.

⁶Виж: <http://www.transparency.gr/diafaneiatora/>

⁷За нас са важни две обстоятелства: че става дума за периода преди 2008 г. и че за тогава то е направено от най-реномираните компании. Това са Public Issue ([станала известна по-късно, когато в Гърция е въведено използването на телефонни анкети, както за оценка на избирателите, така и за свои точни прогнози, в парламентарните избори от 2004 и 2007 г.](#) PublicIssue разполага с усъвършенствана система за събиране на данни - PublicIssueContactCenter. Член е на WAPOR (WorldAssociationforPublicOpinionResearch), на ESOMAR (EuropeanSocietyforOpinion&MarketingResearch), и на СФАПП (Сдружение на фирми, които провеждат анкети и проучвания на пазара – виж: <http://www.publicissue.gr/publicissue/>) и световно известната Ernst and Young (виж: <http://www.ey.com/GR/en/About-us>).

2005 до 2012 г. рангът на Гърция⁸ в индекса за възприемане на корупцията се влошава от 47-мо до 94-то място от 124 страни (най-лошо място в ЕС). Причините са във влошаването на публичното управление преди кризата, което продължава и по нейно време, и след това.

През 2015 г., когато Гърция се връща до 47-то си място от преди кризата, но до 2018 г. няма на практика никакво подобрене. В посланието си за 2012 г., президентът на ТИ Угет Лампел говори за три страни с тревожен размер на подкупите, където «процентът на гражданите, които ще трябва да платят [подкуп] може да достигне до 50% в Индия, 40% в Уганда и 20% в Гърция, където, средно, размерът на подкупа е средно 1.400 евро»⁹.

КОРУМПИРАНост НА ПОЛИТИЧЕСКИ ИНСТИТУЦИИ ПО ВРЕМЕ НА КРИЗАТА

Тук ще потърсим институционалния аспект и поуки от наблюдението на феномена от Corruption Perceptions Index, CPI и Global Corruption Barometer, GCB.¹⁰

През 2012 г. 54% от анкетираниите от GCB смятат, че нивото на корупция в страната се е увеличило, политическите партии се считат за най-корумпираната институция в държавата, заедно с медиите, парламента и съответно законодаването са на второ и трето място, 23% от анкетираниите в ползватели на здравни услуги са дали «торбичка», а 84% са готови да докладват инцидент за корупция. За 2013 г. GCB отчита, че корумпирани или изключително корумпирани са както следва:

- 90% от политическите партии;
- 86% - медиите;
- 83% - парламента;
- 73% - здравеопазването;
- 66% - съдебната система;
- 66% - публичните услуги;
- 65% - предприемачеството;
- 56% - полицията;
- 49% - религиозните институции;
- 45% - образователната система;
- 35% - армията.¹¹

Сравнението на тези данни със CPI¹² показва, че в резултат на корупцията политиките и прокарваните от тях политики са над закона и не подлежат на контрол от съдилищата. Имуניתетът на политически лидери и разширяването му будят обществено недоволство. Относително некорумпираното възприятие на армията не е кой знае колко добър признак. По повод корумпираността на политиката Контойоргис (2005) не пропуска да отбележи, че това положение по «Аристотел... е действително политическо престъпление, наказуемо по-строго по време на демокрация, защото създава колективно чувство за безнаказаност и така начин нанася по-голяма вреда, отколкото съвместното престъпление».

⁸Виж подробности на страницата на ТИ за Гърция: <https://www.transparency.org/country/GRC>. Динамиката е следната. През 2006 г. «потопянето» е вече до 54-то място, през 2007 г. - 56-то, и 2008 г. - 57-мо място. През 2009 г., когато се проявяват първите признаци на кризата, «оценката» на Гърция по показателя за корупция са се влошава бързо - 71-во място; през 2010 г. - 78-мо място, през 2011 г. - 80-то място, а през 2012 г. преминала прескача надолу цели 14 позиции в световната класация и достига до 94-то място.

⁹ Виж: Вестник Македония (2012: Ефџмериџа «МАКЕДОНИА», [Vestnik «MAKEDONIA»], 6/12/2012, <http://www.makthes.gr/news/economy/97225/>.

¹⁰Виж: <http://www.transparency.org/research/gcb/overview>

¹¹Transparency International, <http://www.transparency.org/gcb2013/country/?country=greece>

¹²Другите индекси (Индекс Business International (BI), Индекс ICRG (International Country Risk Guide), Индекс за корупция (Bribe Payers Index, BPI) и Индекс за предлагане на подкупи (Bribe Payers Index, BPI) дават подобна картина.

Гърция е «демокрация», но не е съвсем ясно дали това определение съответства на действителността по отношение на публичната администрация и доброто управление. Демокрацията е власт на народа, т.е. власт, която прилага волята на мнозинството. «Левите» партии и коментатори наричат политическа система на Гърция като «буржоазна демокрация». Според Танци (1995, с. 176 [Tantci, 1995]) «демокрацията е политическа система, в която властта произтича от народа, упражнява се от народа и служи на интересите на народа» и се характеризира с приемането на решения чрез гласуване. За режима на представителната демокрация в Гърция Контойоргис (2005, [Kontoyorgis, 2005]) казва, че буржоазната демокрация (или либералната демокрация), не съществува и не се класифицира като представителна форма на управление, и че сегашната политическа система е една предварителна и буквално не-представителна система, нейната еволюция към ефективна, представителна и в крайна сметка по-демократичен форма, може да реши до голяма степен проблема с корупцията.

Базелският институтът по управление¹³ прави преглед на недостатъците на публичните практики, които пораждат и чието премахване предотвратява корупцията. Те са както следва:

- а. Липса на доверие между институциите
- б. Споделени структури и бюрокрация
- в. Липса на първичен резонанс (чуваемост)
- г. Липса на квалифициран персонал и човешки ресурси, технически умения и оборудване
- д. Липса на осведоменост с правни рамки за борба с корупцията и изпирането на черни пари
- е. Липса на статистически данни
- ж. Липса на системи за разпознаване (идентификация)
- з. Слаби или несъществуващи надзорни институции

Причините за корупция си приличат в различните страни. За Гърция ще споменем най-важните:

1. Неконтролирана власт на компетентни органи при вземане на решения;
2. Хипер-концентрация на власт на върха (свърцентрализация);
3. Бюрокрация и пречки пред свободната инициатива, много неясни или препокриващи се отговорности, множество регулаторни стандарти и насоки;
4. Липса на прозрачност, неясни правила или не-прилагане на съществуващи закони, така че гражданите да нямат достъп до информация, която може да се използва за контрол на управлението;
5. Липса на скрининг и мудност на контрола при неопределени правомощия на службите за инспекция;
6. Толерантност на държавния контрол към злоупотребите;
7. Мудност при правораздаване и провал на съдилищата да прилагат закона, особено за икономически престъпления, за които мнозина не са осъдени, поради ограничаване на нарушенията и селективно третиране на брандирани услуги и богати хора;
8. Дисциплинарната безнаказаност на държавните служители, институции и функционери на държавната администрация;
9. Липсата на подходящи механизми за ефективен контрол на публичния сектор, които днес, когато има такива, са разпръснати в различни министерства;

¹³Basel Institute on Governance, <http://www.baselgovernance.org>.

10. Муден контрол, провал, неяснота или отложено публикуване на констатации, доклади и т.н. и липса на отговорност;
11. Липса на меритокрация, прозрачност и безстрастно приложение на наказателна, гражданска и дисциплинарна справедливост, ерозия на правовата държава.

Меритокрацията, прозрачността, последователността, честността и справедливото и бързо правораздаване допринасят за по-доброто функциониране на правовата държава и за едно спокойно и спазващо закона общество. Противоположно на тези фактори е развитието в Гърция, което показва тяхното отсъствие или поне затруднено действие. През 2013 г. са се увеличили рязко, до 430%, жалбите за незаконни дейности, обществени услуги, военни услуги, образователни институции и органите на полицията и противопожарната служба.

Един доклад на Министерството на вътрешните работи и съответната служба на гръцката полиция от 2013 г. е поучителен в това отношение. Най-впечатляващо е, че половината от тези, които биват разследвани за корупция, в края на краищата са освободени и оправдани.

По-конкретно, това се е случило във всички случаи от 1999 до 2013 г., след като са били освободени от съда. Както е отбелязано в доклада: *«през 2013 г. Дирекцията ... проверява общо 2.060 случаи в сравнение с едва 1.060 през 2012 г. и 797 през 2011 г. От тях 1 288 са полицейски служители, 470 служители от публичния сектор, 45, в които е имало участие на полицаи и служители от публичния сектор и 257, които са заинтересовани лица.¹⁴ Процентите за държавни служители през 2013 г. са се увеличили със 75% (спрямо 2012 г., когато те са 317). Съответно увеличение има и в други услуги, като например: «Бреговата охрана» с 433%, противопожарната служба 320%, военните служби 200%. Оплакванията, приписвани на ръководители и служители на образователни институции нараства със 142.86%, при пенсионни фондове 33.33%, държавни предприятия 26.92%, здравните услуги 25%»¹⁵.*

През 2013 г. е учреден Национален координатор на борбата с корупцията, независим орган за канализиране на усилията на всички държавни институции в тази сфера. Неговата мисия е да създаде и приложи национална стратегия за борба корупцията

¹⁴Вестник «ТО ВИМА» (2014) (Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ»)

<http://www.tovima.gr/society/article/?aid=636091> достъп на 29-9-2014

¹⁵В доклада се отбелязва, че от 1999-2013 са заведени 10 553 дела. Жалбите са 8 816, от които 7 017 са били срещу служители от полицията, 1 029 служители от публичния сектор, 286 случаи, в които има участие на полицаи и държавни служители. През този период Службата е преработила 3 184 преписки, от които общо започват 2 969 наказателни преследвания. От тях 1 338 са заведени срещу полицейски служители, 348 срещу правителствени служители и 1 272 срещу отделни лица. И накрая, в 440 случаи, когато е приложена заварена процедура, са арестувани общо 980 души. От мониторингът на случаи се оказва, че на първо място от 1 228 подсъдими осъдени на затвор са 596, от които 235 са полицаи, 96 - държавни служители и 265 - частни лица (568 от обвиняеми са оправдани). През втората инстанция от 282 подсъдими на лишаване от свобода са осъдени 153, 14 са били в затвора, и са били оправдани 115. От данните се вижда, че един от всеки двама обвиняеми е оправдан или освободен. В доклада се отбелязва, че от 1999-2013 са заведени 10 553 дела. Жалбите са 8 816, от които 7 017 са били срещу служители от полицията, 1 029 служители от публичния сектор, 286 случаи, в които има участие на полицаи и държавни служители. През този период Службата е преработила 3 184 преписки, от които общо започват 2 969 наказателни преследвания. От тях 1 338 са заведени срещу полицейски служители, 348 срещу правителствени служители и 1 272 срещу отделни лица. И накрая, в 440 случаи, когато е приложена заварена процедура, са арестувани общо 980 души. От мониторингът на случаи се оказва, че на първо място от 1 228 подсъдими осъдени на затвор са 596, от които 235 са полицаи, 96 - държавни служители и 265 - частни лица (568 от обвиняеми са оправдани). През втората инстанция от 282 подсъдими на лишаване от свобода са осъдени 153, 14 са били оправдани 115. От данните се вижда, че един от всеки двама обвиняеми е оправдан или освободен. Виж: пак там.

на всички нива - политическо, правителствено, съдебно, административно. Той трябва да се подпомага от секретариатите на министерствата на финансите, административната реформа, развитието, правосъдието, от специалния секретар за финансови престъпления, от началника на службата срещу за прането на пари (от корупция, организирана престъпност и тероризъм), прокурора за специални престъпления и т.н., както и от консултативен съвет от тесни специалисти по борба с корупцията. В мотивите към законопроекта за Комисаря се споменават следните задачи:

- а. създаване на всеобхватна стратегия за борба с корупцията с политически ангажимент, включително укрепване на рамката за борба срещу корупцията в области, където е необходимо
- б. Засилване на координацията, включително координация, чрез национален координатор
- в. Укрепване на правната рамка
- г. Засилване на превенцията, информираността и обществената почтеност;
- д. Укрепване на икономическото разследване и наказателното преследване на корупцията, особено в зони с висок риск
- е. Подобряване на обмена на информация

През май 2013 г., след десетилетия опит в правораздаването, прокурорът Върховния съд, Йоанис Тентес, поема длъжността Национален координатор и с участието на министрите на правосъдието и административната реформа. Комитетът за борба с корупцията започва работа. Докладът на главния инспектор на държавната администрация (GEDD, 2015) за 2014 г. констатира, че над 2.6 млн евро са разпознати като нерегламентирани плащания към държавни служители и политици на различни длъжности. Има и индикации за придобиване на имущество, което не съответства на доходите на служителите. Характерно е, че въпреки че са били взети някакви мерки, през следващата година те не са приложени¹⁶.

КЛИЕНТАЛИСТКИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ПАРТИИ И ГРАЖДАНИ, MERITOCRACY И MEDIOCRACY

В Гърция думата «рушвет»¹⁷ е популярното наименование на живота за чужда сметка чрез изнудване и е част от състоянието на клиенталистките отношения между партии и граждани. Важен елемент в доклада на главния инспектор на държавната администрация (GEDD) за 2014 г. са мерките за ограничаване на подкупите. Две от тях засягат само публичната администрация.

В първата се изисква *«разпределението на отговорностите и на работната ръка за оператор или услуга [да става] в съответствие с реалните потребности и с рационалните критерии (нови организационни схеми с организационно развитие, включително планиране и длъжностна характеристика)»*. Това ще рече, че към времето на съставяне на доклада такава обвързаност не е била изисквана или не е била прилагана. Във втория случай става дума за *«създаване на вътрешна мобилност на човешките ресурси, с редуване на отговорни постове, и при условие, че това става с меритокрация – система за по-добро функциониране на услугата и съдебно третиране на въпроса, да бъде разгледан и общественият интерес»*. Т.е. изисква се сменяемост и меритократично заемане на ръководни длъжности.

¹⁶ Главен инспектор по публична администрация : http://www.gedd.gr/article_data/Linked_files/125/EkthesiGEDD2014.pdf

¹⁷ От персийското “reshvet” или арабски: رشوة (rishwa) – „подкупничество», виж: <https://bg.wiktionary.org/wiki/%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B2%D0%B5%D1%82>

Какво се е случило досега? много просто нищо не е случило, относно промените в длъжностите лица (директори - отговорни позиции) в публичната администрация.

Гръцката държавна администрация относно заемането на отговорни позиции има да представи следната информация, което показва неспособността на администрацията да прилага добро управление, за да се раздава административно правосъдие:

-Закон 3528/2007, който заменя предишния и който е включвал членове за избор на началници, прилагал се е в някои случаи и е бил първият закон, съдържащ конкретни точки, за редица квалификации, въпреки че е имал много несправедливи и неравностойни елементи.

-Закон 3839/2010, който заменя предишния, който е бил изключително за избор на началници, в тесния публичен сектор, почти не е прилаган, с малки изключения в някои министерства структури, въпреки че това е направено по политически причини. Мнозина казват, че не е бил прилаган точно, поради това, че е единственият закон, който е справедлив и по точкова система въз основа на квалификацията на служителите. Разбира се, този закон можело да има и подобрения и да стане по-равнопоставен.

-Закон 4024/2011, който заменя предишния и който включва членове за избор на началници, никога не е бил прилаган, освен при някои случаи, за които е приложен и отново по политически причини.

-Закон 4275/2014, който заменя предишния и който включва членове за избор на началници, никога не е бил прилаган.

- закон 4369/2016 вече е публикуван на интернет страницата за разискване, който би заменил предишния, а по-скоро или никога, няма да бъде издаден нормативен акт или да се регламентира и да се приложи ще минат няколко години, и така ще дойде друго правителство или друг министър, който има различна концепция и ще узакони една нова система. На 27 февруари 2016 г., новият закон е публикуван за оценка и насърчаване на държавна администрация, която отново ще се прилага, което, разбира се, в Гърция е несигурно.

Закон 4369/2016 (и допълнен с член 2 от Закон 4464/2017), е бил приложен само в част от него. От приемането му след повече от една година, т.е. 04/21/2017 (номер на протокола: DIDAD/F.35.47/2299/12132 Министерство на административната реконструкция) станаха първите обявите за работа и първите разположения глави (в Общото) се състоя на 22.12.2017 г. (почти 2 години по-късно). В момента се провежда в обявлението поставя други генерални дирекции, различни министерства, а след това ще последва позициите на директорите и след това главата отдел. Процесът се очаква да продължи повече от една година, който ще бъде завършен в началото на 2019 г. Всичко това, разбира се, ще продължи при условие, че междинните парламентарни избори няма да бъде нещо, което ще означава незабавно спиране на всички процедури, и разбира се на следващото правителство няма да продължи нищо, тъй като то трябва да промени закона. Така че въпреки влизането в сила на закона, от 2008 г. до момента е имало общо около 30 разположения на отговорни постове в обществените услуги само по принцип, от около 15.000 на отговорни позиции там.

-нов проектозакон 4674/2020 който е публикуван в началото на 2020 г., и проблемът и същата ситуация продължават и до днес.

От изложеното по-горе става ясно, че няма решения и възможности за избор на отговорни постове нито формални нито меритократични, освен при определени обстоятелства. Клиенталистиче взаимоотношения, включват голяма част от политическата система и взаимодействието между гражданите и политическите партии и политиката.

Така колективно:

Закон 3527/2007 е приложен в малка степен,

Закон 3839/2010 се прилага само в няколко случая

Закон 4024/2011 и неговите условия не са приложени почти никъде

Закон 4275/2014 не е приложен никъде

Закон 4369/2016, с който беше проведена консултация през 2015 г. и приет на 27 февруари 2016 г., не беше приложен, освен в няколко случая и беше изменен поне веднъж.

Закон 4674/2020 (което отново изменя членовете на основния закон 3528/2007) не е приложен почти никъде

Днес в края на 2020г, и след една година с новото правителство в Гърция (с либерална политика), няма напредък по този въпрос, тъй като и те приемат законодателства, без да прилагат законите, въпреки че новото правителство беше избрано (през юли 2019г) с един от основните си предизборни лозунги това на Меритокрация.

Това, което се наблюдава като цяло, е, че за период от около 12 години имаме издаване на 6 закона и много изменения за заемане на отговорни длъжности в публичното пространство, т.е. един закон на всеки 2 години. Може да е и световен рекорд. Също така е важно да се подчертае фактът, че всички закони предвиждат такива процедури за създаване на комисии за подбор, че за да бъдат приложени, ще отнеме 2 до 3 години от тяхното приемане. Така че най-вероятно е да се проведат избори и правителството или компетентният министър да се промени и да има нов закон със сходни разпоредби. Резултатът е, че в Гърция повече от 12 години не е имало кризи при избора на нови ръководители в публичния сектор, с изключение на някои изключения като Министерството на финансите, което трябва да се отбележи, че (като министерство) има свой собствен закон и система за подбор на шефове, неизвестно защо, или без достатъчно обосновани причини за тази диференциация.

В продължение на много години самата администрация не е реформирана и остава закотвена в миналото и ако някой стане шеф, това ще стане или случайно, ако например началник умре, или някой се пенсионира и бъде назначен нов заместник, за останалата част от мандата. Обикновено в Гърция това е за "завинаги".

В топ процес, като избора на отговорни длъжности в публичния сектор, административното правосъдие и добрата администрация, както виждаме, не се прилагат, което води до дисфункция на услугите и обезценяване на държавната администрация в очите на гражданите.

Корупция и клиентелизъм са характерни и основни слабости които се наблюдават в системата на гръцката администрация, засягат доброто управление и показват липсата на административна справедливост.

БИБЛИОГРАФИЯ

Μουζέλης, Ν.,(2005) «Το Κράτος και το Κομματικό Φουτμπόλ», στο Θ. Πελαγίδης (επιμ.), Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα , Εκδόσεις Παπαζήσης [Музелис, Н.,(2005) «Държавата и партиен футбол», в Т. Пелагидис, Навлизане на реформи в Гърция, Издания Папазисис], [Muzelis, N.,(2005) Darzhavata i partien futbol», v T. Pelagidis, Navlizane na reformi v Gartsia, Izdania Papazisis]

Κοντογιώργης, Γ., (2005) «Διαφθορά και πολιτικό σύστημα», Δημοσίευση, Κλ. Κουτσούκης (επιμ.), Διαφθορά και σκάνδαλα στη δημόσια διοίκηση και την πολιτική, Σιδέρης, Αθήνα

[Κοντογιоргис, Γ., (2005) «Κорупция и политическа система», Публикуване, Κλ. Куцукис, Корупция и скандали в публичната администрация и политиката, Сидерис, Атина],

[Kontogiorgis, G., (2005) «Koruptsia i politicheska sistema», Publikuvane, Kl. Kutsukis, Koruptsia i skandali v publichnata administratsia i politikata, Sideris, Atina]

Ράϊκου, Δ., (2006) «Δημόσια Διοίκηση και διαφθορά», Εκδόσεις Σάκκουλας, σ. 97

[Ρайку, Д., (2006) «Публична администрация и корупция», Издания Саккулас, стр. 97], [Rayku, D., (2006) «Publichna administratsia i koruptsia», Izдания Sakkulas, str. 97]

Σεραφετανίδου, Μ., (2005) «Οι κοινωνικές ρίζες της κρατικής διαφθοράς» σε: Κουτσούκη/Σκλιά (επιμ.), Διαφθορά και σκάνδαλα στην δημόσια διοίκηση και την πολιτική, Ι. Σιδέρης, σ. 86 [Σεραφетаниду, Μ., (2005) «Социалните корени на държавната корупция» в: Куцуки/Сκλια. Корупция и скандали в публичната администрация и политиката, И. Сидерис, стр. 86], [Serafetanidu, M., (2005) «Sotsialnite koreni na darzhavnata koruptsia» v: Kutsuki/Sklia. Koruptsia i skandali v publichnata administratsia i politikata, I. Sideris, str. 86]

Танци (1995), S.D. Tansey, Politics: The Basics. London, New York, Routledge, 1995. [Tanzi, V. 1999."Uses and Abuses of the Underground Economy". The Economic Journal 109 (Юни): 338-47]

Яковидис, Й., (2019) Дисертационен труд в Софийски университет Св. Климент Охридски, Философски факултет, катедра Публична администрация-политически науки, на тема: «Административна реформа в условията на финансова криза в Гърция», София <https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/49553>, [Yakovidis, Y., (2019) Disertatsionen trud v Sofiyski universitet Sv. Kliment Ohridski, Filosofski fakultet, katedra Publichna administratsia-politicheski nauki, na tema: «Administrativna reforma v usloviyata na finansova kriza v Gartsia», Sofia <https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/49553>]

<http://www.edosafakelaki.org/reports-per-department>

<http://www.transparency.gr/diafaneiatora/>

<http://www.publicissue.gr/publicissue/>

<http://www.ey.com/GR/en/About-us>).

<https://www.transparency.org/country/GRC>.

<http://www.transparency.org/research/gcb/overview>

<http://www.makthes.gr/news/economy/97225/>

<http://www.baselgovernance.org>.

http://www.gedd.gr/article_data/Linked_files/125/EkthesiGEDD2014.pdf.

<https://bg.wiktionary.org/wiki/%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B2%D0%B5%D1%82>

<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/49553>

<http://www.tovima.gr/society/article/?aid=636091> достъп на 29-9-2014

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица - Броя на жалбите, подадени за корупция

Услуга	Брой жалби	Общо суми	Средни суми
Болници	1.085	1.919.262€	1.950€
Шофьорски книжки	231	51.611€	236€
Градско планиране	65	107.365€	1.884€
Данъчни служби	55	2.038.992€	37.759€
Министерство на здравеопазването	52	57.970€	1.208€
Министерство на образованието, вероизповеданието, културата и спорта	29	15.950€	798€
Министерство на развитието, конкурентоспособността, инфраструктурата, транспорта и мрежите	26	10.858€	434€
Общини	25	56.510€	2.691€
НОИ (Институт за социално осигуряване)	24	17.405€	967€
Префектури	19	54.350€	3.882€
Митници	19	554.535€	32.620€
НЕК(Публична компания на електричество)	17	8.600€	573€
Министерства	15	117.930€	9.828€
Министерство на финансите	15	103.473€	9.407€
Летища	11	35.702€	3.246€
Полиция	11	20.001€	2.857€
Министерство на правосъдието, прозрачността и човешките права	8	7.000€	1.000€
Лесовъдство	6	6.950€	1.390€
Телекомуникации	5	300€	150€
Център за технически контрол на превозни средства	5	530€	106€
Министерство на развитието на селските райони и храните	5	1.833€	611€
Министерство на околната среда, енергетиката и климатичните промени	4	7.400€	1.850€
Министерство на туризма	3	34.150€	11.383€
Министерство на мореплаването и Егейско море	3	30.010€	15.005€
Министерство на труда, социалното осигуряване и социалните грижи	3	1.800€	900€
Водоснабдяване и канализация	2	650€	325€

Услуга	Брой жалби	Общо суми	Средни суми
Министерство на отбраната	2	750€	375€
Министерство на вътрешните работи	1	300€	300€
Министерство на административната реформа и електронното управление	1	0€	0€

Таблица - Броя на жалбите, подадени за корупция

Услуга	Брой жалби	Общо суми	Средни суми
Болници	1.200	2.009.602€	1.844€
Шофьорски книжки	254	55.101€	230€
Градско планиране	67	108.015€	1.831€
Министерство на здравеопазването	58	60.610€	1.144€
Данъчни служби	56	2.039.292€	37.078€
Министерство на образованието, вероизповеданието, културата и спорта	32	18.800€	817€
Министерство на развитието, конкурентоспособността, инфраструктурата, транспорта и мрежите	30	12.758€	440€
НОИ (Институт за социално осигуряване)	26	22.905€	1.145€
Общини	25	56.510€	2.691€
Митници	21	555.385€	29.231€
Префектури	20	55.850€	3.723€
НЕК(Публична компания на електричество)	17	8.600€	573€
Министерство на финансите	15	103.473€	9.407€
Министерства	15	117.930€	9.828€
Летища	12	35.712€	2.976€
ПОЛИЦИЯ	11	20.001€	2.857€
Министерство на правосъдието, прозрачността и човешките права	8	7.000€	1.000€
Лесовъдство	7	13.950€	2.325€
Телекомуникации	5	300€	150€
Център за технически контрол на превозни средства	5	530€	106€
Министерство на развитието на селските райони и храните	5	1.833€	611€
Министерство на околната среда, енергетиката и климатичните промени	4	7.400€	1.850€
Министерство на отбраната	3	750€	375€

Услуга	Брой жалби	Общо суми	Средни суми
Министерство на труда, социалното осигуряване и социалните грижи	3	1.800€	900€
Министерство на туризма	3	34.150€	11.383€
Министерство на мореплаването и Егейско море	3	30.010€	15.005€
Водоснабдяване и канализация	2	650€	325€
Министерство на вътрешните работи	1	300€	300€
Министерство на административната реформа и електронното управление	1	0€	0€